

Добрата безопасност и доброто здраве са добър бизнес

Резюме на годишния доклад на Агенцията за 2006 г.

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Европейска агенция
за безопасност и здраве
при работа

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Европейската агенция за безопасност и здраве при работа подпомага подобряването на качеството на безопасността и здравето при работа (БЗР) в Европейския съюз. Правим това, като разработваме, събираме, анализираме и разпространяваме безпристрастна информация за неотложните проблеми в областта на БЗР.

Финансирана от ЕС, Агенцията работи в тясна връзка с правителствата, организациите на работодателите и на работещите във всички държави-членки на ЕС, както и тези от ЕАСТ/ЕИП (EFTA/EEA) и страните кандидатки за членство в ЕС. Нашата мрежа от национални фокусни точки играе ключова роля в събирането и разпространението на съответната информация и опит. Агенцията също така поддържа връзка с все по-голям брой международни организации извън Европа, за да гарантира, че ЕС остава на вълната на актуалната информация и мислене в областта на БЗР.

НАШИТЕ ПРИОРИТЕТИ ВКЛЮЧВАТ:

>> **Поддържане на стратегиите на ЕС:** интегриране на превенцията на риска във всички аспекти на трудовия живот на работещите и работодателите, както и в определянето на политиката, е основен елемент от Стратегията на Общността за безопасност и здраве при работа. За да постигне тази цел, Агенцията организира разнообразни програми, включително и проекти за интегриране на БЗР в образованието и за откриване на възникващи рискове в променящия се свят на труда. В ход са и инициативи за повишаване на степента на участие на работещите и на качеството на предлаганата работа, например сред жените и възрастните работещи.

>> **Решаване на най-скъпо струващите проблеми, свързани със здравето и безопасността при работа:** много от проблемите в областта на БЗР са изключително скъпо струващи в човешки и във финансов план. На всеки пет секунди един работник от ЕС става жертва на трудова злополука, а на всеки три и половина минути някой в ЕС загива по същата причина. Нещо повече, приблизително 550 милиона работни дни се губят всяка година в Европа поради трудови злополуки и увредено здраве. Между най-важните здравни проблеми са мускулно-скелетните смущения, излагането на шум и опасни вещества като химикали, както и психо-социалните проблеми като стрес по време на работа. Агенцията търси решение на тези и други проблеми посредством организирането на информационни кампании, инициативи за добра практика, създаване на Европейския център за наблюдение на риска и други мерки съвместно със социалните партньори.

>> **Насоченост към най-рисковите сектори:** индустриалните сектори, които се свързват с особени рискове за здравето и безопасността, включват риболова, строителството, селското стопанство, здравеопазването и транспорта. Агенцията обръща особено внимание на подобряване на здравето и безопасността на работещите в малките и средни предприятия (МСП), в които са заети около две трети от работещите в ЕС и които са с над средния коефициент на честота на трудови злополуки от проблеми, свързани с БЗР.

През 2006-та година, десетата от основаването на Агенцията, дейността ни беше фокусирана в няколко ключови области, с цел да допринесем за по-безопасна и здравословна работна среда в целия Европейски съюз.

Основни дейности през 2006 г.

ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНО НАЧАЛО НА ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Годишната кампания на Агенцията през 2006 г., която завърши с Европейската седмица за безопасност и здраве при работа, беше насочена към младите хора и необходимостта да се осигури безопасно начало на трудовия им живот.

Кампанията „Започни безопасно!“ ангажира голям брой партньори и беше подкрепена от всички държави-членки, страните кандидатки, държавите от ЕАСТ, от австрийското и финландското председателство на ЕС, от Европейския парламент и Европейската комисия, както и от социалните партньори в Европа.

„Започни безопасно!“ беше амбициозна кампания, тъй като бе насочена както към образователната общност, така и към

работодателите и определящите политиката. Основната ѝ цел беше да насърчи изграждането на култура на превенция на риска сред младите хора в ранен етап, както и да допринесе за предпазването им от опасности през целия им трудов живот.

Кампанията имаше два основни компонента. На работното място тя бе насочена към повишаване на осведомеността на младите работещи и техните работодатели относно рисковете във връзка с БЗР, както и за техните права и отговорности. В образователните среди кампанията се стараше да повиши осведомеността за рисковете и проблемите в областта на БЗР, които да станат неразделна част от образованието, подготвящо младите хора за първия им работен ден, за техните отговорности по отношение на БЗР в бъдещия им трудов път.

Кампанията „Започни безопасно!“, която бе стартирана от Европейския парламент, предостави на участващите в нея информационни пакети на всички официални езици на държавите-членки на ЕС, плакати и дигитални за по-добра осведоменост за проблемите, както и многоезичен уебсайт. Бяха разработени нови материали (напр. с анимационни герои), които да са привлекателни за младата публика.

По време на кампанията и особено през Европейската седмица в цяла Европа се проведе хиляди специални прояви и мероприятия, които пренесоха основните послания на кампанията до хората.

ИНИЦИАТИВАТА ЗА ЗДРАВΟΣЛОВНО И БЕЗОПАСНО РАБОТНО МЯСТО: ПРОТЕГНАТА РЪКА КЪМ НОВИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ

През 2006 г. Агенцията работи също така и с дребния бизнес в ЕС, като му помагаше да превърне здравето и безопасността в приоритет на работното място и с това да постигне по-добри резултати за себе си и за своите клиенти.

Инициативата за здравословно и безопасно работно място, осъществена през 2006 г., представлява кампания за безопасност и здраве при работа, която е насочена към дребния бизнес в новите държави-членки на ЕС. С по-големия процент работещи в МСП в новите държави-членки, в сравнение с останалата част на ЕС, здравето и безопасността в МСП стават все по-сериозен проблем в разрастващия се ЕС.

Инициативата за здравословно и безопасно работно място дава на работодателите и на работещите лесен достъп до качествена информация, подпомага обмена на знания и опит по въпросите на БЗР между държавите-членки и повишава осведомеността за същността на БЗР и за правната защита на работещите, приложима в целия Европейски съюз. Агенцията работи с националните фокусни точки, Европейските информационни центрове и с медийни партньори за локализиране и насочване на информацията от кампанията и приспособяването ѝ към нуждите на МСП, за разясняването ѝ в серия от регионални семинари във всяка от десетте нови държави-членки, в България и Румъния.

РАЗВИТИЕ НА НОВИ ПОЗНАНИЯ ЗА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА: ПРЕДВИЖДАНЕ НА ПРОМЕНЕТЕ

Освен организирането на кампании важна част от работата на Агенцията е да събира и анализира статистически данни и данни от изследвания. Те след това влизат в доклади и информационни материали за предстоящите кампании (по въпросите на

мускулно-скелетните смущения през 2007 г. и за оценка на риска през 2008 г.) с осигурена изчерпателност. През 2006 г. Европейският център за наблюдение на риска на Агенцията (Обсерваторията на риска) продължи развитието на нови познания за БЗР в подкрепа на лицата, определящи политиката, както и за наше ползване.

Изработихме доклад за възникващите рискове от биологичен характер (като разглеждаме например нови патогени като птичия грип), които са от особена важност на работното място и които представляват световен проблем, изискващ глобално решение.

По същото време през 2006 г. бяха изработени още два доклада върху възникващите рискове от химичен (като разглеждаме например влиянието на нанотехнологиите върху здравето, безопасността и околната среда) и психо-социален характер (в това число стрес, несигурност за работното място, тормоз и въздействието им върху здравето и безопасността).

Заедно с доклада за рисковете от физически характер, който беше изготвен преди това, тези три доклада ще помогнат за насочване на настоящата и бъдещата работа на Агенцията по отношение на основните рискове.

ПТИЧИЯТ ГРИП И РЕАКЦИЯТА НА АГЕНЦИЯТА

Реакцията на Агенцията във връзка с птичия грип през 2006 г. ни показва как може да се реагира бързо на появата на нов специфичен риск. По молба на Европейската комисия ние разработихме в тясно сътрудничество с други органи, като Европейската агенция за безопасност на храните и Европейския център за профилактика и контрол на заболяванията, интернет страница с примери за добра практика и препоръки на отделните държави към работещите, които са в рискови условия.

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ ЧРЕЗ ИНТЕРНЕТ

Интернет страницата на Агенцията беше обновена през 2006 г., за да стане по-полезна и лесно достъпна, както и да предоставя нови услуги и съдържание.

Нови единни точки за достъп предлагат кратко въведение в основните теми. В техническо отношение се опитваме да приложим на сайта повечето възможности на 3G технологията. Подобен е достъпът за хора с увреждания. Инсталирани са, така например, бързи връзки за хората, които не могат да ползват клавиатура. Уебсайтовете на Агенцията сега предлагат редица персонализирани услуги, включително предупреждения с електронни съобщения за новините относно провежданите кампании, за отделните сектори и рискове.

И накрая, в началото на 2006 г. Агенцията проведе онлайн проучване. С над 7000 отзовали се проучването ни даде възможност да научим мнението на потребителите за това как да се подобрят услугите ни. Техните съвети ще бъдат от полза в бъдещата ни работа за подобряване на сайта.

ДРУГИ ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ГОДИНАТА

Изграждане на нашите партньорства: през 2006 г. Агенцията продължи да изгражда своите глобални партньорства по въпросите на БЗР. Предприехме стъпки за по-активно участие на работещите, работодателите и правителствата в нашето планиране и вземане на решения чрез мерки за рационализиране на управленската ни структура

след разширяването на ЕС и чрез включване на консултативни групи в нашата работа.

Улеснихме също така работата на нашата мрежа от фокусни точки (обикновено национални правителствени органи за БЗР в различните държави-членки на ЕС, с които Агенцията работи за събирането и разпространението на информация) с техните национални партньори. През 2006 г. разработихме модел на добра практика за работата ни с фокусните точки, а външната оценка на дейността ни, която ще бъде направена през 2007 г., ще ни помогне да подобрим още съвместната си работа.

Продължаваме да укрепваме сътрудничеството си с присъединяващите се държави и страните кандидатки (чрез програмите ФАР III и ФАР IV), както и с Европейския парламент и Комисията (особено по време на разработване на Стратегията на Общността за безопасност и здраве при работа 2007–2012 г.), с другите институции на ЕС, както и с европейските социални партньори.

Достигане до МСП: за първи път през 2006 г. Агенцията работи заедно с Европейските информационни центрове (ЕИЦ) — установена мрежа от търговски камари и други организации — за да достигнем до малкия бизнес с информация за БЗР, като част от Инициативата за здравословно и безопасно работно място. Успяхме добре да използваме установените връзки и доверие в ЕИЦ от страна на малкия бизнес, за да поддържаме по-ефективно връзка с него. Смятаме да развием и по-нататък това взаимодействие, като включим ЕИЦ през 2007 г. в европейската кампания относно мускулно-скелетните смущения.

Координиране на изследванията в областта на БЗР: през 2006 г. помогнахме на Европейската комисия за постигане на консенсус по основните приоритети на бъдещите изследвания в областта на БЗР. Докладът „Приоритети на

изследванията в областта на БЗР в ЕС-25“ има за цел да направи по видими проблемите на БЗР в областта на научните изследвания на равнище ЕС и да подпомогне координирането на изследователските усилия и насочването им към ключовите въпроси на новите и възникващите рискове. Агенцията също така е активен партньор на Новото европейско научно пространство в областта на безопасността и здравето при работа (NEW OSH ERA), консорциум от европейски научни организации и министерства, който има за цел да засили сътрудничеството и координацията между различните изследователски програми, за да се увеличи общият обхват и ефективността на провежданите в ЕС научни изследвания.

Добрата безопасност и доброто здраве са добър бизнес: през 2006 г. продължихме да разработваме бизнес казуса за добро здраве и безопасност чрез добавяне на нов елемент към нашия уебсайт, който предоставя на бизнеса казуси и друга информация в помощ на работата за по-добро изпълнение на изискванията в областта на БЗР.

БЗР и туристическия бранш: създаваме материали специално за подобряване на здравето и безопасността в хотелите, ресторантите и кетъринга. Доклад, изработен през 2006 и 2007 г., ще даде обща представа за ситуацията в областта на здравето и безопасността в този сектор, в който има много малки предприятия, голям брой сезонни работещи и много млади работещи, както и за последствията от това за здравето и безопасността.

БЗР и застаряването на работната сила: накрая направихме проучване на влиянието върху здравето и безопасността на нарастващия брой хора, които живеят по-дълго и на които може да се наложи да работят и над 65-годишна възраст. Проектът „Застаряваща работна сила“ разглежда политиките и добрите практики в рамките на ЕС, насочени към решаване на този проблем.

Пътят напред: 2007 година и по-нататък

Ако погледнем в бъдещето, Агенцията ще продължи да работи **за преодоляване на несъответствията в областта на здравето и безопасността** както вътре в организациите и държавите-членки, така и между тях. Съществуват проблеми около **уязвимите групи** — като например проблемите на сезонните и чуждестранните работещи. Съществува **дисбаланс между половете. Възникват и нови проблеми от областта на здравето и безопасността** по време на работа, свързани с новите технологии и работни модели.

В бъдеще, като се има предвид акцентът, който ЕС поставя върху **разширяването**, трябва да постигнем в държавите-членки поне минималните равнища на безопасност и здраве при работа. Това не означава само намаляване на злополуките и заболяванията, а и активна грижа за здравето на хората,

намаляване на отсъствията от работа и ранното пенсиониране.

Целите на Агенцията в следващите месеци са да стартира и проведе паневропейската **кампания относно мускулно-скелетните смущения**; и да **укрепим нашата международна мрежа**, като работим в по-тясна връзка с организации, като Международната организация на труда и Световната здравна организация, като укрепваме и отношенията си с институциите за БЗР в държавите, които са основни търговски партньори на ЕС. В същото време ще продължаваме с програмите си **да подпомагаме държавите-членки** и заедно с други органи на ЕС, като Европейските информационни центрове, **да отправяме посланията за здраве и безопасност към МСП.**

Няколко думи от директора и от председателя на управителния съвет на Агенцията

През повече от десетте години на съществуване на Агенцията Европейският съюз постигна значителни успехи в подобряването на безопасността и здравето при работа (БЗР) за своите 220 милиона работещи.

Но свързаните с работата злополуки и заболявания все още представляват огромен проблем както в етичен, така и в икономически план — един проблем, който до голяма степен подлежи на превенция.

Разбира се, нито една организация не е съвършена, но по отношение на здравето и безопасността разликата между най-добрите и лошите фирми е огромна. Съществуват добри практики, които трябва да се следват.

Бизнесът трябва да се насърчава да следва добрите практики и Агенцията му помага в тази насока, като фокусира вниманието си върху управление на знанието, обмена на информация, практическите решения и убеждаването за създаване на култура на превенция на риска — не само да казваме на хората какво равнище на безопасност и здраве трябва да постигнат, но и да им покажем как става това.

Ние знаем, че най-добрите фирми обикновено следват добрите практики, когато са информирани за тях. Най-общо, колкото по-конкурентоспособна е една фирма, колкото по-конкурентоспособна е една държава, толкова по-добри са условията на труд в нея.

Същевременно ролята на Агенцията нараства с разрастването на Европейския съюз. Няма никакъв смисъл 27-те държави-членки на ЕС да работят по въпросите на БЗР независимо една от друга. Ние трябва да използваме по-добре примерите на добра практика от различните държави на ЕС и да изграждаме консенсус в решаването на проблемите на безопасността и здравето.

Уникалната ни сила идва от начина ни на работа на тристранна основа — с работещите, работодателите и правителствата. Решаващо е представителството на тези три групи в управителния ни съвет, което им позволява да участват в процесите на планиране и на вземане на решения, които гарантират стабилната работа на Агенцията.

Безопасността и здравето представляват проблем от такава важност, че за решаването му е необходимо сътрудничество и координация на действията на работодателите, работещите и правителствата. И през следващите години ние ще продължим да работим с тези групи, както и с организациите по БЗР в държавите-членки, за да подпомогнем осигуряването на безопасността и здравето на работещите в Европа.

Юка Такала
ДИРЕКТОР

Криста Швенг
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

За да подобри работната среда по отношение защитата на безопасността и здравето на работещите, както предвиждат Договорът и последващите стратегии и програми за действие на Общността за здраве и безопасност на работното място, Агенцията има за цел да предоставя за ползване от институциите на Общността, държавите-членки, социалните партньори и всички заинтересовани техническа, научна и икономическа информация в областта на безопасността и здравето при работа.

Е в р о п е й с к а а г е н ц и я з а б е з о п а с н о с т и з д р а в е п р и р а б о т а
<http://osha.europa.eu>

Европейска агенция
за безопасност и здраве
при работа

Gran Vía 33, E-48009 Bilbao
Тел.: (+34) 94 479 43 60
Факс: (+34) 94 479 43 83
E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

Служба за публикации

Publications.europa.eu